

Miquel Piris i Rosanna Pastor van ser els presentadors. A l'acte va assistir un nombrós públic.

Antoni Mir saludant Soler. El president del Govern Balear va establir un precedent amb la seva assistència, perquè Cañellas mai no hi va anar.

D'esquerra a dreta, Antoni Mir, tots els premiats i Soler fent el seu parlament. Al final de l'acte, els diversos premiats es reuniren dalt de l'escenari per fer-se la foto de família. El president Soler acomiadà la Nit de la Cultura amb un parlament en el qual va manifestar el seu desig que aquests premis signifiquin la intenció d'afavorir l'ús normal de la llengua catalana.

La nit del retrobament

La Nit de la Cultura, organitzada per l'Obra Cultural Balear, va servir d'escenari de retrobament entre el catalanisme cultural mallorquí i el món institucional, representat al més alt nivell i encapçalat per Cristòfol Soler, president del Govern Balear.

El canvi de formes a la presidència de l'executiu balear és un fet contrastat. Ja ningú no ho dubta, i si quedava alguna esclatxa per a la sospita, la presència de Soler a la Nit de la Cultura, ho ha deixat prou clar. La gran festa de l'Obra Cultural Balear va servir per veure, per primera vegada, el president del Govern en aquest esdeveniment. Cañellas mai no va voler assistir-hi.

L'enamorament de certs sectors del catalanisme illenc per Cristòfol Soler es va fer palès la

Taula presidencial. Formada per Cristòfol Soler, Antoni Mir, els consellers de Cultura del Principat i Balears, el batlle de Palma i el rector de la UIB.

Vista de l'escenari. Els presentadors conduïren l'espectacle amb bon ritme.

Saimon i Xesc Forteza. El cantautor va protagonitzar un dels moments estel·lars de la nit amb la seva actuació. El director i actor de teatre va rebre un calorós homenatge del "catalanisme cultural".

Nit de la Cultura. Quan Soler va accedir a la tribuna per parlar, de les taules on hi havia les joventuts de diverses organitzacions –intensament nacionalistes– sorgiren crits de "Tòfol, Tòfol...". Aquest retrobament, de les institucions amb la cultura, va ser la notícia de la nit.

L'acte social. Entre els 800 assistents hi havia representació del *tot Balears*, com se sol dir en aquestes ocasions. La llista de *vip* és molt llarga. Potser fou la primera vegada que l'OCB aconseguia un ressò tan ample. Destacaven les cares conegudes del món de la política. No hi era la presidenta del Consell Insular de Mallorca, Maria Antònia Munar (UM), però per motius justificats: tenia el sopar de Nadal del partit, però envià un missatge

d'enhonorabona a l'entitat i de solidaritat amb les seves finalitats. Sí que hi eren, entre moltes altres: Margarita Nájera, batllessa socialista de Calvià –municipi on hi ha el Casino–; Francesc Fiol, regidor de Palma del PP; Pilar Ferrer, diputada del PP i secretària de la Mesa del Parlament; Pere Sampol, portaveu parlamentari del PSM; Mateu Morro, secretari general del PSM; Sebastià Serra, Cecili Buele i Gabriel Barceló (tot el grup municipal a Palma del PSM); Antoni Alorda, diputat del PSM; Joan March, ex-secretari general del PSOE; Andreu Crespí, diputat del PSOE; Damià Pons, diputat del PSM i president de la Comissió de Cultura del Consell Insular de Mallorca; Aina Moll, coordinadora de la Campanya de Normalització Lingüística; Jaume Sureda, vice-

rector de la Universitat de les Illes Balears (UIB), que compartia taula i tertúlia amb el rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, Carles Solà i Ferrando; el diputat de CiU al Congrés dels Diputats, Lluís Recorder...

El món de la cultura hi era representat, entre altres, pels pintors Ramon Canet i Nils Burwitz; els professors de la UIB Climent Piconell, geògraf; o Joan Miralles, filòleg; l'artesà Joan Bonet (Bonet de ses Pipes); Pere Noguera, director teatral i actual director del Teatre Principal; l'escriptor Guillem Frontera; Isidor Mari, sots-director de la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya...

La taula presidencial, a més del president Cristòfol Soler i de l'amfitrió Antoni

Pere Sampol (PSM) i Bartomeu Rotger, conseller de Cultura Balear. El món polític va estar ben representat.

Andreu Crespi i Pilar Ferrer. Diputats, del PSOE i del PP respectivament, van assistir també a la Nit de la Cultura.

Francesc Fiol, regidor del PP a Ciutat de Mallorca. Els representants municipals no vulgueren perdre's la festa.

Mateu Morro, secretari general del PSM. El grup nacionalista va tenir una representació ben qualificada.

Mir, president de l'Obra Cultural Balear, era ocupada pel conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Joan Guitart; el conseller de Cultura del Govern Balear, Bartomeu Rotger; el batlle de Palma, Joan Fageda i el rector de la UIB, Llorenç Huguet.

Els presentadors de la vetllada, Miquel Piris –el mallorquí que ha estat presentador de diversos programes de TV3– i Rosanna Pastor –la valenciana que ha saltat a la fama per la pel·lícula *Tierra y Libertad*– conduïren amb molt de ritme les prop de quatre hores que va durar la Nit. Un dels moments estel·lars va ser l'actuació de Raimon, que va recordar els més de 30 concerts que ha fet a l'illa des que va fer el primer, ara fa just 30 anys. "I cada any torne, a vegades més d'una ocasió per any, perquè adore Mallorca tant o més del que m'estimen aquí a mi. Al cap i a la fi som germans de llengua".

El cantautor explicà a la nombrosa concurrència: "Mai no m'he sentit un ambaiador de la nostra llengua. Senzillament he cantat en el meu idioma, perquè així és com m'expresso i en això consisteix la llibertat d'expressió". Finalitzà la seva interpretació cantant, sense música, *La pluja no sap ploure* i escoltà la versió d'*El vent* que li va oferir, com a homenatge, la Coral de Porreres.

L'altre homenatjat de la nit, al director i actor de teatre Xesc Forteza, va rebre la calorosa acollida de tots els presents, mentre donava les gràcies per la distinció i feia vots, irònicament, per ser recordat d'aquí cent o dos-cents anys "com aquell homenatjat petit i lleig que va fer qualque cosa pel nostre teatre, la nostra llengua i la nostra cultura". La presència i l'homenatge a Forteza, per part de la cultura catalana a Mallorca, té una importància considerable. La figura de Forteza ha es-

tat tradicionalment rebutjada pel catalanisme, que el considerava massa "popular". De fet, durant molt de temps el seu teatre –sempre fet en mallorquí, la forma dialectal del català a l'illa– havia estat considerat com una mena de banalitat idiomàtica i se'l considerava contrari a les tesis normalitzadores. El fet que ara una institució que treballa per la normalització com és l'Obra Cultural li reti aquest homenatge, és una mena de retrobament de dos mons –el catalanisme cultural i, valgui l'expressió, el mallorquinisme popular– que tradicionalment s'han ignorat, quan no s'han menyspreat.

Successivament passaren per l'escenari la resta de distingits de la nit: els guardonats amb els premis que s'atorgaren. L'escriptor menorquí Ponç Pons, que obtingué el premi Guillem Cifre de Colonya de literatura infantil i juvenil, per l'obra *Entre el cel i la terra*. Els filòlegs Antoni

Ferrando i Miquel Nicolàs, premi Sanchis Guarner, per l'obra *Panorama d'història de la llengua*. Posteriorment foren lliurats els sis premis que dona l'Obra Cultural Balear i que enguany han estat per l'escriptor Jaume Pomar per l'obra *La raó i el meu dret. Biografia de Llorenç Villalonga*; l'historiador David Ginard i Féron; el també historiador Andreu Murillo; el professor Joan Lacomba; l'Editorial Moll; el grup de música Uc i l'Institut Joan Lluís Vives.

JOAN CELIÀ

Dalt, Aina Moll (segona per l'esquerra). Baix, Cecili Buele i Biel Barceló, regidors del PSM a l'Ajuntament de Palma. A l'acte assistí "tot Balears".

Els parlaments. Els parlaments de la nit, a banda dels premiats i distingits, varen anar a càrrec d'Antoni Mir i de Cristòfol Soler. El president del Govern, que va felicitar els guardonats, va manifestar en el seu discurs la convicció que aquests premis signifiquen "la intenció clara d'afavorir l'ús normal de la llengua catalana, l'ànim explícit de promoure l'ús de la llengua pròpia, la que parlem i sentim cada dia". Soler va fer una referència als atacs que en els darrers dies ha rebut per la seva política lingüística: "No vull incitar cap altra veu perquè se sumi al renou que sentim sobre la polèmica lingüística, perquè quan hi ha tant de renou no es pot pensar en les manifestacions d'una determinada llengua, la nostra, i d'un determinat temps, el nostre".

Per la seva banda, el president de l'Obra Cultural, Antoni Mir, va fer un parlament dirigit a recordar la necessitat de mantenir viva la reivindicació. Va establir un paral·lelisme entre la manifestació per l'autonomia del 29 d'octubre del 77 —la més multitudinària que hi ha hagut a Balears, i que ha passat a ser mítica per al nacionalisme illenc— amb la diada del 6 de maig passat, a la qual "tornarem a omplir els carrers de Palma". També va tenir referències a la nova situació política: "Els programes del Govern Balear i del Consell Insular de Mallorca, tenen, entre d'altres factors, una amplíssima coincidència amb els principis bàsics que des de sempre ha defensat l'OCB en matèria lingüística, cultural i nacional. Ho celebrem. Han creat una gran esperança. No volem ni pensar que pugui venir, després, la decepció". En clau reivindicativa anuncià per fer costat i per empènyer en aquesta direcció, la convocatòria de la

II Diada per la Llengua i l'autogovern la primavera vinent.

I Congrés Cívic. El cap de setmana següent a la Nit de la Cultura es va celebrar el primer Congrés Cívic de Mallorca, que va acollir, per una part la II Trobada d'Entitats i Grups Juvenils i, per altra, la primera Trobada d'Entitats Cíviques.

Les entitats cíviques van tractar de les "Interrelacions entre els territoris de llengua catalana: la iniciativa de la societat". Varen ser representants de prop de 35 entitats dels Països Catalans els que es desplaçaren a Palma. Isidor Marí i Salvador Cardús llegiren la ponència que donava títol a la trobada i, posteriorment, va ser debatuda per tots els presents. Les conclusions de la reunió, entre d'altres qüestions organitzatives, proposen a la Universitat de les Illes Balears "establir una xarxa informàtica d'interrelacions entre entitats cíviques i culturals en el marc de l'espai telemàtic que l'Institut Joan Lluís Vives té el projecte de constituir pròximament". Al 1996 està previst que es facin actes d'afirmació lingüística, solidaritat en defensa dels drets culturals, una diada festiva compartida (segurament la de

Sant Joan el proper mes de juny), la creació de circuits d'espectacles i intercanvis de joves i estudiants. La pròxima reunió de les entitats cíviques serà el desembre proper, en el marc del Premis 31 de Desembre, a Palma, i servirà per fer balanç del primer any.

Valoració. Després de la Nit de la Cultura i de la Trobada d'Entitats Cíviques, el president de l'Obra Cultural Balear, Antoni Mir, es mostrava molt satisfet per com havien anat les dues convocatòries. En declaracions fetes a aquest setmanari, Mir ressaltava el fet que la Nit de la Cultura va comptar amb la màxima representació institucional i cívica: tot Mallorca hi era representada. Un èxit que anima la institució que encapçala a seguir, "amb més força si cal", amb la idea d'incrementar la reivindicació per al proper any 1996. Hi ha programades ja una sèrie de propostes: en primer lloc, promoure mitjans de comunicació en català a Mallorca: "per una televisió de Mallorca, per una ràdio

i premsa diària d'aquí, que parlin d'aquí i en la llengua d'aquí", va dir Mir. Un altre punt de mira de l'activisme serà "incidir en la societat i promoure amb eficàcia la normalització de l'ús social de la llengua". Igualment l'OCB planteja ajudar "el Consell Insular de Mallorca perquè sigui considerat vertaderament, i actui en conseqüència, el govern de l'illa". L'OCB espera "estendre's i enfortir-se en cada racó de les Illes amb socis i delegacions".

Però per damunt de tots aquests objectius, en sobresurt un de molt clar i ambiciós: "Tornarem convocar la gran mobilització que va suposar la diada del passat 6 de maig. Serà la propera primavera, cap al maig, quan farem la Segona Diada per la Llengua i l'Autogovern, convocada per empènyer en la direcció d'una decidida política de normalització lingüística, i hi reclamarem els drets que corresponen a les Balears com a comunitat històrica que som, i on, si jutjam per l'entusiasme i la participació a la Nit de la Cultura, se sumaran absolutament tots els agents socials i institucionals. Les Balears avancen, això ja no ho podrà aturar ningú!"

Miquel Payeras